

B9-0182/2020

10.6.2020

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

liikenteestä ja matkailusta vuonna 2020 ja sen jälkeen
(2020/2649(RSP))

Elena Kountoura, Anne-Sophie Pelletier, José Gusmão, Marisa Matias
GUE/NGL-ryhmän puolesta

**Euroopan parlamentin päätöslauselma liikenteestä ja matkailusta vuonna 2020 ja sen jälkeen
(2020/2649(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 6 artiklan d alakohdan,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 195 artiklan,
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Matkailu ja liikenne vuonna 2020 ja sen jälkeen” (COM(2020)0550),
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vaiheittaiset ja koordinoitujen toimien vapaan liikkuvuuden palauttamiseksi ja sisärajoitusten poistamiseksi – Covid-19” (C(2020)3250),
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Ohjeet liikennepalvelujen ja -yhteyksien vaiheittaiseksi palauttamiseksi – COVID-19” (C(2020)3139),
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission suosituksen matkustajille ja matkailijoille tarjottavista matkakupongeista vaihtoehtona hinnan palauttamiselle peruutetuista matkapaketeista ja kuljetuspalveluista covid-19-pandemian yhteydessä,
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n ohjeet matkailupalvelujen asteittaisesta käynnistämisestä ja majoitus- ja ravitsemisliikkeiden terveyskäytännöistä – Covid-19” (C(2020)3251),
- ottaa huomioon 15. huhtikuuta 2020 annetun komission ja neuvoston tiedonannon yhteisestä eurooppalaisesta etenemissuunnitelmasta covid-19-rajoitusten purkamiseksi,
- ottaa huomioon parlamentin 26. maaliskuuta 2020 hyväksymän koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevan investointialoitteen (CRII) sekä 17. huhtikuuta 2020 hyväksymän koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite PLUS:n (CRII+), joilla erityisesti annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus käyttää Euroopan rakenne- ja investointirahastoja (ERI-rahastot) aiempaa joustavammin,
- ottaa huomioon euroryhmän hyväksymän 540 miljardin euron tukipaketin, jolla tuetaan jäsenvaltioita, yrityksiä ja työntekijöitä covid-19-kriisin aikana Euroopan vakausmekanismin (EVM), Euroopan investointipankin (EIP) ja eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE-tukiväline) kautta,
- ottaa huomioon 19. maaliskuuta 2020 hyväksytyt tilapäiset puitteet, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat covid-19-epidemian aikana lisätä tukea taloudelle valtiontukisääntöjen mukaista joustavuutta täysimääräisesti hyödyntäen,

- ottaa huomioon 15. toukokuuta 2020 antamansa päätöslauselman uudesta monivuotisesta rahoituskehiksestä, omista varoista ja elvytysuunnitelmasta¹,
- ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan hetki: korjaamalla ja kehittämällä parempaa seuraavalle sukupolvelle” (COM(2020)0456),
- ottaa huomioon 27. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n talousarvio Euroopan elpymissuunnitelman moottorina” (COM(2020)0442),
- ottaa huomioon Kansainvälisen työjärjestön (ILO) 18. maaliskuuta 2020 julkaiseman alustavan arviointimuistion covid-19:n vaikutuksista työelämään ”COVID-19 and the world of work: Impacts and Responses”,
- ottaa huomioon kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta 25. lokakuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU²,
- ottaa huomioon matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä 25. marraskuuta 2015 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2302 ja erityisesti sen 13 artiklan, joka koskee vastuuta matkapaketin toteuttamisesta, 16 artiklan, joka koskee avustamisvelvoitetta, sekä V luvun, jossa säädetään matkustajien suojasta matkanjärjestäjän tai matkanvälittäjän maksukyvyttömyyden varalta³,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan,
 - A. toteaa, että covid-19-pandemia on aiheuttanut ennennäkemättömän terveyskriisin kaikissa EU:n jäsenvaltioissa ja maailmanlaajuisesti; toteaa, että covid-19-pandemia on myös vaikuttanut valtavasti työllisyyteen, palkkoihin ja työoloihin sekä EU:n jäsenvaltioiden koko talousjärjestelmiin;
 - B. ottaa huomioon, että matkailu- ja liikenneala on yksi pahiten covid-19-epidemiasta kärsineistä sektoreista; ottaa huomioon, että vuoden 2020 ensimmäisellä neljänneksellä kaikki matkailutoiminta pysähtyi asteittain EU:ssa ja maailmanlaajuisesti; toteaa, että alan elpyminen on ratkaisevan tärkeää EU:n jäsenvaltioiden talouksille, työllisyydelle ja sosiaaliselle kehitykselle;
 - C. ottaa huomioon, että monet EU:n jäsenvaltiot ovat soveltaneet sellaisia toimenpiteitä kuten vapaan liikkuvuuden rajoittaminen ja väliaikaiset rajavalvontatoimenpiteet sisärajoilla; ottaa huomioon, että EU:n ulkorajoilla on sovellettu muuhun kuin välttämättömään matkustamiseen kohdistuvia rajoituksia;

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0124.

² EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64.

³ EUVL L 326, 11.12.2015, s. 1

- D. ottaa huomioon, että covid-19-epidemiolla on merkittävä vaikutus liikenteeseen ja yhteyksiin EU:ssa; ottaa huomioon, että epidemian taltuttamiseksi toteutetut toimenpiteet ovat johtaneet liikenteen ja erityisesti matkustajaliikenteen merkittävään vähenemiseen;
- E. ottaa huomioon, että EU:n matkailuala työllistää noin 13 miljoonaa ihmistä; ottaa huomioon, että World Travel and Tourism Council ennustaa, että vuonna 2020 matkustus- ja matkailuala voisi menettää maailmanlaajuisesti 75 miljoonaa työpaikkaa ja EU:ssa 6.4 miljoonaa työpaikkaa; ottaa huomioon, että monilla työntekijöillä on epävarmat työsuhteet ja he ovat menettäneet työpaikkansa tai ovat vaarassa menettää työpaikkansa pian; ottaa huomioon, että matkailu on erittäin riippuvainen kausityöntekijöistä ja tilapäisistä työntekijöistä, jotka työskentelevät usein epätyypillisissä työsuhteissa;
- F. katsoo, että jäsenvaltioiden olisi poistettava matkustusrajoitukset ja jatkettava matkailutoimintaa koordinoitusti sekä pantava täytäntöön yhdenmukaiset terveys- ja turvallisuuskäytännöt; ottaa huomioon, että kansallisten hallitusten yksipuoliset ja hajanaiset toimenpiteet aiheuttavat vain sekaannusta ja häiriöitä matkailijoille ja yrityksille; katsoo, että työntekijöiden ja asiakkaiden terveyden suojelemisen olisi aina oltava ensisijainen tavoite; katsoo, että kaikkien yritysten on noudatettava terveyttä, turvallisuutta ja fyysisen etäisyyden pitämistä koskevia vaatimuksia voidakseen aloittaa toimintansa uudelleen;
- G. toteaa, että matkailu on monitahoinen ala, jolla on monia sidosryhmiä ja jolla liikkuvuudella on ratkaiseva merkitys; ottaa huomioon, että 90 prosenttia alasta koostuu pk-yrityksistä; ottaa huomioon, että suurin osa matkailualan yrityksistä on maksuvalmiuskriisissä; ottaa huomioon, että kriisi on vaikuttanut eniten pk-yrityksiin; ottaa huomioon, että itsenäiset ammatinharjoittajat, kuten matkaoppaat, ovat ajautumassa taloudelliseen tuhoon;
- H. ottaa huomioon, että monissa jäsenvaltioissa, Euroopan alueilla ja kaupungeissa matkailu on keskeinen tekijä taloudellisessa ja sosiaalisessa rakenteessa; ottaa huomioon, että usein matkailu tarjoaa työpaikkoja ja tuloja alueille, joilla ei ole muita vaihtoehtoja; ottaa huomioon, että saaret, rannikkoalueet ja syrjäisimmät alueet ovat joutuneet pahiten kokemaan covid-19-kriisin taloudelliset haittavaikutukset;
- I. ottaa huomioon, että uusien varausten puute ja ennennäkemättömät peruutuksia koskevat korvausvaatimukset ovat aiheuttaneet dramaattisen likviditeettiongelman matkustus- ja matkailualalle;
- J. ottaa huomioon, että matkustajien oikeuksia koskevia EU:n säännöksiä ja EU:n matkapakettdirektiiviä, joilla suojellaan matkustajien oikeuksia, on heikennetty erityisesti niiden asiakkaiden korvausten osalta, jotka eivät ole pystyneet matkustamaan pandemian ja siitä seuranneen lentojen peruuntumisen vuoksi, matkustus- ja matkailualan likviditeettiongelman vuoksi ja siksi, että tietyillä yrityksillä on taipumus suosia varojen siirtoja sidosryhmille asiakkaiden oikeuksia koskevien muiden velvoitteidensa kustannuksella;

- K. ottaa huomioon, että hyväksymällä 13. toukokuuta 2020 tiedonannon ”Matkailu ja liikenne vuonna 2020 ja sen jälkeen” sekä matkailu- ja liikennepaketin komissio otti ensimmäisen askeleen kohti liikenne- ja matkailualan koordinoitua elpymistä;
- L. ottaa huomioon, että matkailulle ei ole omaa budjettikohtaa unionin talousarviossa ja että tämän alan toimet ovat jakautuneet moneen eri rahastoon, pilottihankkeeseen ja valmistelutoimeen;
- M. katsoo, että EU:n matkailu- ja liikennealalla on siirryttävä kestävämpään, innovatiivisempaan ja häiriönsietokykyisempään suuntaan;
1. tunnustaa matkailu- ja liikennealojen merkityksen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden taloudelle ja työllisyydelle; katsoo, että vaikka nopean lyhyen aikavälin tuen antaminen matkailu- ja liikennealalle on välttämätöntä sen selviytymisen ja kilpailukyvyn varmistamiseksi, tämän tuen olisi oltava EU:n hiilidioksidipäästöjen vähentämistä ja kestävyyttä koskevien sitoumusten mukaista ja sen jälkeen on toteutettava täytäntöönpanotoimia, joilla lisätään matkustajien luottamusta, jotta he alkavat jälleen matkustaa Eurooppaan ja Euroopan sisällä;
 2. panee merkille komission tiedonannon ”Matkailu ja liikenne vuonna 2020 ja sen jälkeen” sekä 13. toukokuuta 2020 annetun matkailu- ja liikennepaketin; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita soveltamaan koordinoitua lähestymistapaa matkustusrajoitusten poistamiseen sekä palauttamaan liikenneyhteydet ja matkailutoiminnan turvallisesti ja asteittaisesti varmistaen samalla kansanterveyden ja erityisesti työntekijöiden ja matkustajien terveyden suojelun; korostaa, että EU:n tasolla tarvitaan tehokkaita ja selkeitä terveysprotokollia, jotta voidaan varmistaa vastaanottajien ja matkailijoiden välinen luottamus;
 3. katsoo, että EU:n covid-19-kriisin johdosta toteuttamia toimia ei pidä käyttää liikennealan, erityisesti ilmailualan, monopolistisen keskittymisen edistämiseen;
 4. korostaa, että EU:n jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus peruuttaa liikennealan (rautatiet, maantiet, yhtenäinen eurooppalainen ilmatila, satamat) vapauttaminen, jotta voidaan puolustaa kansalaisten etuja, kansallista itsemääräämisoikeutta ja kehitystä;
 5. kehottaa komissiota selventämään edelleen perusteita, joita jäsenvaltioiden on käytettävä päättäessään matka- ja matkailutoiminnan aloittamisesta uudelleen; korostaa, että nykytilanne ei tarjoa sidosryhmille ja matkailijoille varmuutta valmistautua kesän matkailukauteen;
 6. korostaa, että seulonta on tehokas keino vähentää viruksen leviämistä ja lisätä luottamusta silloin, kun lähikontaktien välttäminen ei ole mahdollista, kuten ilma-aluksissa, edellyttäen, että käytävissä on nopeita, luotettavia ja kohtuuhintaisia seulontamenetelmiä; kehottaa komissiota yhteistyössä Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen ja jäsenvaltioiden kanssa arvioimaan säännöllisesti onko näiden edellytysten mukaisia testejä jo valmiina ja suorittamaan koordinoituja hankintoja sitten kun niitä on käytävissä, jotta voidaan varmistaa parhaat mahdolliset ehdot ja hinnat; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käyttämään kaikkia saatavilla olevia rahoitusvälineitä sen varmistamiseksi, että kansalaisia voidaan testata maksutta;

7. kehottaa jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota takaamaan kaikkien matkailu- ja liikennealan työpaikkojen suojelun edistämällä ihmisarvoisia ja säänneltyjä työoloja työehtosopimusneuvottelujen pohjalta ja parantamalla alan työntekijöiden yleisiä tulonsaantiehtoja; korostaa, että työllisyystuen on katettava kaikki työntekijät, myös ne, joilla on epätyypillisiä työsuhteita ja jotka on tähän mennessä jätetty yleisesti lyhennetyn työajan järjestelyjen tai muiden valtion palkkakorvausjärjestelmien ulkopuolelle; korostaa, että investoinnit olisi suunnattava laadukkaiden työpaikkojen ja rahoitusvakauden edistämiseen, jotta voidaan selvitä talouden heilahteluista;
8. korostaa, että nykyinen terveystilanne osoittaa julkiseen liikenteeseen tehtävien investointien merkityksen; pitää valitettavana pulaa tarjonnasta ja matkustajien kuljettamista olosuhteissa, joissa ei suojella kansanterveyttä;
9. kehottaa perustamaan jäsenvaltioihin taatun vähimmäistoimeentulon järjestelmän, jolla täydennetään yleisiä ja korkealaatuisia julkisia palveluja, kuten terveys- ja sosiaaliturvapalveluja, joilla tarjotaan ihmisarvoiset elinolot ja tehokas turvaverkko heikoimmassa asemassa oleville erityisesti nykyisen covid-19-kriisin kaltaisina kriisiaikoina, jotta voidaan saavuttaa täysi sosiaalinen osallisuus;
10. korostaa, että tuhansilla yrityksillä, erityisesti pk-yrityksillä, on vaikeuksia selviytyä, ja että monet niistä ovat ajautumassa maksukyvyttömyyteen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita seuraamaan kehitystä ja arvioimaan mahdollisuutta tehostettuun hätätilanteen tukeen jo ilmoitettujen välineiden yhteydessä toteuttamalla kaikki asianmukaiset toimenpiteet elinkelpoisten yritysten, erityisesti pk-yritysten, konkurssin välttämiseksi kiireellisesti, mukaan lukien esimerkiksi takaukset ja edulliset lainat sekä maksamattomia velkoja koskevat järjestelyt, kuten verohelpotukset, pankkilainojen takaisinmaksun lykkääminen ja ratkaisut palveluntarjoajille aiheutuvien riskien kattamiseksi ennen matkailu- ja liikennevirtojen elpymistä;
11. toteaa, että epäonnistuminen konkurssiaallon estämisessä tällä alalla asettaa kriisistä selviävät suuret yritykset määrääväan asemaan, mikä johtaa kuluttajahintojen nousuun ja jäljelle jäävien pk-yritysten tulojen pienenemiseen;
12. kehottaa suojelemaan täysimääräisesti kuluttajien ja matkustajien oikeuksia tiettyjen yritysten laittomilta käytännöiltä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan kuluttajien ja matkustajien oikeuksien mahdollisimman tiukan ja nopean täytäntöönpanon erityisesti silloin, kun kyseiset yritykset hyötyvät julkisilla varoilla toteutettavista pelastustoimista; kehottaa perustamaan matkaturahaston matkustajien oikeuksien tehokkaan suojelun varmistamiseksi;
13. kehottaa tukemaan matkailu- ja liikennealaa voimakkaasti EU:n elpymissuunnitelmassa; vaatii, että merkittävä osa elpymissuunnitelmasta, vähintään 20 prosenttia, osoitetaan tämän alan elvyttämiseen; vaatii, että elpymissuunnitelman on oltava tiukasti hiilen vähentämistä ja kestävyyttä koskevien EU:n sitoumusten mukainen; vaatii sosiaalisesti vastuullista lähestymistapaa työpaikkojen ja palkkojen suojelemiseksi;
14. korostaa matkailun merkitystä joillekin EU:n maille ja maantieteellisille alueille, joissa matkailuun liittyvät palvelut ovat usein merkittävä tekijä työllisyyden kannalta ja yksi paikallisen väestön tärkeimmistä tulonlähteistä; kehottaa komissiota kehittämään räätälöityjä toimenpiteitä, kun palautetaan liikkumisvapaus ja liikenneyhteydet

syrjäisimpien alueiden ja saarten ja EU:n mantereen välillä; huomauttaa, että erityiset liityntävyälät sekä taloudellinen ja hallinnollinen lisätuki ovat äärimmäisen tärkeitä näille alueille; korostaa, että on tärkeää edistää keskittymistä rannikko- ja merialueisiin EU:n matkailustrategiassa ja -aloitteissa, muun muassa rahoitusmahdollisuuksia ja promootio- ja viestintävälineitä, laatimalla räätälöityjä toimintapolitiikkoja yhteistyössä matkailukohteiden sidosryhmien ja viranomaisten kanssa;

15. kehottaa komissiota ehdottamaan sosiaalista matkailua koskevaa uutta eurooppalaista ohjelmaa, jonka avulla muita heikommassa asemassa olevat yhteiskuntaryhmät voivat käyttää kansallisia matkakuponkeja sellaisissa muissa jäsenvaltioissa sijaitsevilla yrityksillä, jotka myös tarjoavat sosiaalisen matkailun ohjelmaa kansalaisilleen; panee merkille, että monet jäsenvaltiot toteuttavat tällaisia ohjelmia erittäin hyvin tuloksin, ja katsoo, että olisi erittäin myönteistä tehdä näistä järjestelmistä yhteentoimivia EU:n tasolla;
16. kehottaa jälleen perustamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä (2021–2027) erityisen budjettikohdan kestävästä matkailusta varten ja huomauttaa, että ei ole olemassa konkreettista ja kohdennettua rahoitusvälinettä, jolla edistettäisiin vaurautta ja kasvua tällä alalla;
17. kehottaa komissiota tutkimaan kriisinhallintamekanismin toteutettavuutta ja mahdollisia hyötyjä EU:n matkailualalle, jotta voidaan reagoida asianmukaisesti ja nopeasti nykyiseen covid-19-epidemiaan, mutta sen lisäksi myös valmistautua tuleviin haasteisiin, kuten ilmastonmuutos, liikamatkailu ja turvallisuuskysymykset, sekä markkinoida Eurooppaa maailman ykkösmatkakohteena; korostaa, että on tärkeää sisällyttää siihen rahoitusratkaisuja lyhytaikaisia rahoitusvajeita varten ja vahvistaa myös käyttöön otettavia keskipitkän ja pitkän aikavälin kehityksiä ja strategioita;
18. muistuttaa, että ensisijaisena tavoitteena on oltava matkailun kestävyys ja häiriönsietokyky Pariisin ilmastopöytäkirjasta juontuvien EU:n sitoumusten mukaisesti, jotta voidaan varmistaa laadukkaiden työpaikkojen luominen, kestävä kasvu ja sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden voimakkaampi edistäminen;
19. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, Eurooppa-neuvostolle ja komissiolle.